

Quickscan Wet natuurbescherming renovatieprojecten 2021-2023 - Qua Wonen

Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming

Colofon

Project: BE/2020/533

Datum: 30 september 2020

Samensteller(s): ir. ing. K.J. Rebergen

Collegiale toets ir. T.W.D. Schrader

Opdrachtgever:

Qua Wonen
Hof ter Bergen 25
2861 DR Bergambacht

Contactpersoon: Dhr. M. Vooijs, projectleider

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V. / Qua Wonen

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage 'Quickscan Wet natuurbescherming renovatieprojecten 2021-2023 – Qua Wonen'. De rapportage is opgesteld in opdracht van Qua Wonen. De quickscan is uitgevoerd ten behoeve van renovatiewerkzaamheden aan verscheidene woonblokken in Krimpenerwaard.

De renovatiewerkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en natuurwaarden. In het kader van de Wet natuurbescherming dient een oriënterend onderzoek uitgevoerd te worden naar de mogelijke negatieve effecten voor beschermde flora en fauna.

Qua Wonen heeft Blom Ecologie B.V. opdracht verleend om de betekenis van de complexen voor de aanwezig beschermde soorten te beoordelen en de effecten van de voorgenomen handelingen daarop. In deze rapportage worden de bevindingen beschreven en geadviseerd hoe deze te interpreteren en in de praktijk te hanteren.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding en doel	6
1.2 Oriënterend onderzoek (quickscan)	6
1.3 Wettelijk kader Wet Natuurbescherming	7
2 Plangebied en voorgenomen ingrepen	10
2.1 Te verwachten soorten en functies	11
2.2 Complex BA.030 Oosterhoef te Bergambacht	12
2.3 Complex BW.005 Dreef te Berkenwoude	14
2.4 Complex KL.009 & KL.032 Koningin Julianastraat te Krimpen aan de Lek	16
2.5 Complex SH.044 Leeghwaterstraat te Schoonhoven	18
2.6 Complex K5 Koninginneweg te Lekkerkerk	20
2.7 Voorgenomen ingrepen	22
3 Beoordeling Wet Natuurbescherming	23
3.1 Vaatplanten	23
3.2 Grondgebonden zoogdieren	24
3.3 Vleermuizen	24
3.4 Amfibieën en reptielen	25
3.5 Vissen	26
3.6 Insecten en overige ongewervelden	26
3.7 Vogels	27
4 Gebiedsbescherming	29
4.1 Natura 2000 gebieden	29
4.2 Natuurnetwerk Nederland	30
5 Conclusies en aanbevelingen	31
5.1 Beoordeling complexen	32
5.2 Vervolgstappen	32
5.3 Te treffen maatregelen en handelingen	34

6 Literatuur	35
7 Bijlagen	36

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Qua Wonen is een woningcorporatie gevestigd in Bergambacht. De uitgangspunten van de organisatie is het verduurzamen en vitaliseren van het huidige woningbezit. In dit kader is de woningstichting voornemens om woningen op diverse (project)locaties in Bergambacht, Berkenwoude, Krimpen aan de Lek, Schoonhoven en Lekkerkerk te renoveren.

De beoogde renovatie heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Qua Wonen heeft Blom Ecologie B.V. verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezige beschermde natuurwaarden en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet Natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

1.2 Oriënterend onderzoek (quickscan)

Quickscan

Een quickscan is een oriënterend onderzoek waarbij een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De quickscan geeft uitsluitsel voor het (direct) uit kunnen voeren van de werkzaamheden, vervolgonderzoek en/of een ontheffingsaanvraag.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 28 augustus 2020. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocaties door ir. D. de Boer en ir. ing. K.J. Rebergen. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren respectievelijk; droog, 3/8 bewolkt, 20° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal).

Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

1.3 Wettelijk kader Wet Natuurbescherming

Vogelrichtlijn

Onder de vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. De meeste vogels hebben in het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) een nestlocatie. Voor alle vogels geldt, dat deze gedurende het broedseizoen beschermd zijn en de nestlocatie gedurende de periode dat de jongen hiervan afhankelijk zijn.

De nestlocatie en de functionele leefomgeving van een aantal kwetsbare vogelsoorten is het gehele jaar beschermd. Hierbij wordt onderscheidt gemaakt in vijf categorieën waarvan categorie 1 t/m 4 het gehele jaar beschermd zijn en categorie 5 wanneer zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. De huismus en gierzwaluw zijn onderverdeeld in categorie 2; nesten van (semi)koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen wordt alleen verleend na een zware toetsing en op basis van zwaarwegende criteria: dwingende redenen van groot openbaar belang, dreiging voor volksgezondheid en veiligheid en/of (voorkoming) van ernstige (economische) schade. Ten aanzien van de vaste rust en verblijfplaatsen van vogels bestaat de mogelijkheid om mitigerende maatregelen toe te passen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen (mitigatieplan).

Habitatrichtlijn

Onder de habitatrichtlijn vallen alle soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Afhankelijk van de werkzaamheden geldt een vrijstelling met een, door de provincie goedgekeurde, gedragscode of een ontheffingsaanvraag (uitgebreide toets). Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd een ontheffingsaanvraag. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen wordt alleen in specifieke situaties verleend.

Alle inheemse vleermuissoorten vallen onder de habitatrichtlijn. Vleermuizen maken gebruik van vier typen verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaats). Afhankelijk van de soort bevinden deze verblijfplaatsen zich in gebouwen, bomen, rotsen of andere specifieke locaties. In de schemer- en nachtperiode trekken vleermuizen van de verblijfplaats naar de foerageergebieden. Vleermuizen zijn opportunistisch waardoor er vaak sprake is van een geleidelijke diffuse verspreiding gedurende de avond. Vleermuizen oriënteren zich op elementen in het landschap tijdens de migratie tussen de verblijfplaats en foerageergebieden. De verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving (foerageergebieden en verbindingroutes) zijn strikt beschermd. Wanneer er bij ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van aantasting van de verblijfplaatsen en/of functionele leefomgeving leidt dit altijd tot een ontheffingsaanvraag.

Ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen wordt alleen verleend na een zware toetsing en op basis van zwaarwegende criteria: dwingende redenen van groot openbaar belang, dreiging voor volksgezondheid en veiligheid en/of (voorkoming) van ernstige (economische) schade. De renovatie leidt tot een beter binnenklimaat (volksgezondheid) en een afname van de CO₂ uitstoot (klimaatverandering; groot openbaar belang). Ten aanzien van de vaste rust- en verblijfplaatsen alsmede de functionele leefomgeving van vleermuizen bestaat de mogelijkheid om mitigerende maatregelen toe te passen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen (mitigatieplan).

Nationaal beschermde soorten

Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. In de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1.1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zuid-Holland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ree</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Wezel</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Woelrat</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	

Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Natuurnetwerk geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Nee, tenzij

Het basisprincipe in de Wet natuurbescherming is het verbod op beschadiging van beschermde planten en dieren en hun leefomgeving. Ruimtelijke ingrepen mogen niet plaatsvinden tenzij beschermde flora en fauna niet beschadigd en verstoord worden. Bij sommige ruimtelijke ingrepen is schade echter onvermijdelijk. Een wettelijk verplichte natuurtoets geeft vervolgens uitsluiting voor een vrijstelling, een ontheffingsaanvraag of een afkeuring.

Belangrijke verbodsbepalingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen zijn de §3.1 artikel 3.1 – 3.4 (Vogelrichtlijn), §3.2 artikel 3.5 – 3.9 (Habitatrichtlijn) en §3.3 artikel 3.10 – 3.11 (Nationaal Beschermde Soorten). De belangrijkste artikelen zijn hieronder weergegeven.

Artikel 3.1. Vogelrichtlijn

- 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. Habitatrichtlijn

- 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Algemene zorgplicht

Naast de door de Wet Natuurbescherming beschermde diersoorten geldt voor alle in het wild levende dieren de algemene zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht nemen moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving.

2 Plangebied en voorgenomen ingrepen

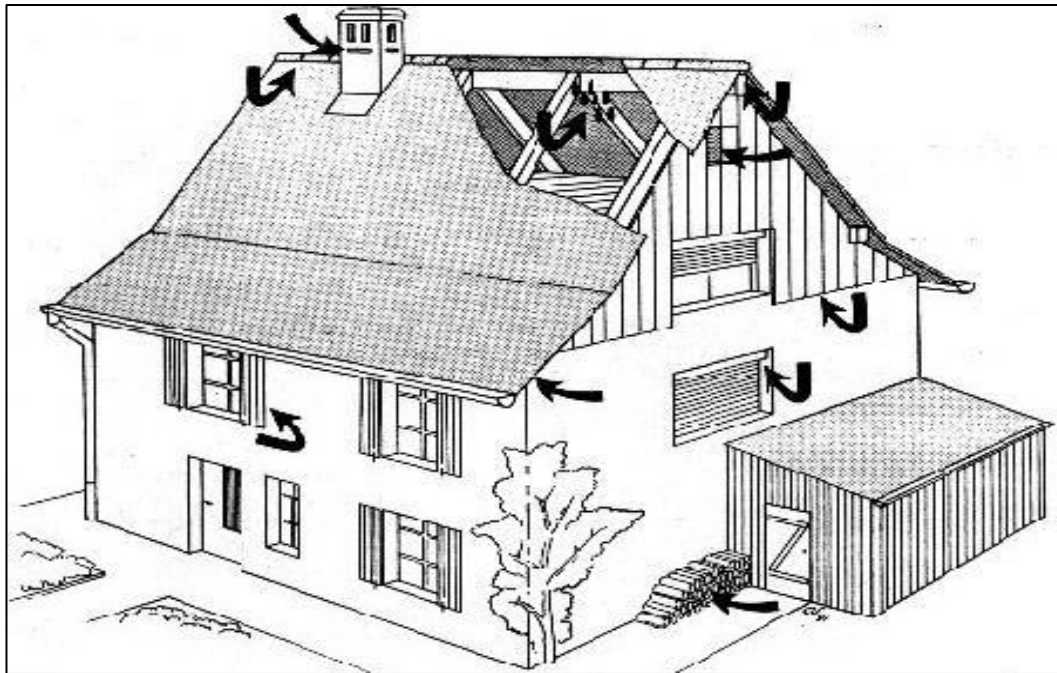
Qua Wonen is voornemens de complexen BA.030 Bergambacht, BW.005 Berkenwoude, KL.009 & KL.032 Krimpen aan de Lek, SH.044 Schoonhoven en K5 Lekkerkerk te renoveren. De renovatieprojecten worden uitgevoerd in het kader van onderhoud en verbetering van de woningen en bergingen. De aanpak van de woningen bestaat voor een groot deel uit onderhoud (t.b.v. instandhouding), isolatie van de woning (dak, ramen en gevels) en optioneel kunnen er inpassende verbeteringen (vervangen CV en mechanische ventilatie) plaatsvinden. In figuur 2.1 zijn de locaties van de complexen weergegeven.

Figuur 2.1 De verschillende locaties welke gerenoveerd zullen worden (bron: arcgis.com).

2.1 Te verwachten soorten en functies

De te renoveren woningen zijn visueel geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële invliegopeningen. Vleermuizen kunnen op verschillende plaatsen in een woning een verblijfplaats hebben (figuur 2.2). Mogelijke invliegopeningen voor vleermuizen zijn open stootvoegen, open ventilatieroosters, kierende daklijsten, scheefliggende dakpannen en niet aansluitende kant- en/of nokpannen. In hoeverre een potentiële verblijfplaats geschikt is voor vleermuizen is onder andere afhankelijk van (a)biotische factoren, klimatologische omstandigheden, het type verblijfplaats en de vleermuissoort. Afhankelijk van het type werkzaamheden of ingrepen, het moment van uitvoeren en de toegepaste werkwijze kunnen effecten optreden voor vleermuizen.

Figuur 2.2 Vleermuizen kunnen op verschillende plaatsen in een woning een verblijfplaats hebben (bron afbeelding: www.ivnvechtplassen.org).

De huismus broedt vrijwel altijd bij menselijke bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen tegen het isolerende dakbeschot of in kieren in de muur. Daarbij geldt dat het onder het dak niet te heet moet worden in de middagzon, maar ook niet te koud. Hierbij moet er in de directe omgeving continu voedsel te vinden zijn in de vorm van zaden van grassen en onkruiden en larven van insecten. Daarnaast moet er beschutting nabij de foerageerlocaties, voldoende jaarrond groene planten, plaatsen met stof of grind voor stofbaden en water voor waterbaden aanwezig zijn (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017).

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken. Een nest maakt hij in bijvoorbeeld ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De soort is vaak te vinden in woonwijken en is vrij zeldzaam in landelijk gebied. De openingen in de bebouwing moet vrij zijn van versperringen, zodat er een invliegroute mogelijk is. Bovendien gebruiken ze hoogte om zich te laten vallen en zo snelheid te maken. De openingen dienen derhalve op minimaal 2,5 meter of hoger te zitten.

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt.

Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuur of ruimten onder de dakbedekkingen. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen. Bij frequent gebruik van een locatie door steenmarter zullen er sporen aangetroffen worden. De mannetjes markeren hun territorium en worden er uitwerpselen en prooi resten aangetroffen. Daarbij ondervinden bewoners veelal overlast van de aanwezigheid van de soort.

2.2 Complex BA.030 Oosterhoef te Bergambacht

De planlocatie betreft de onderstaande adressen:

- Oosterhoef 2-20 (even) en 42-60 (even).

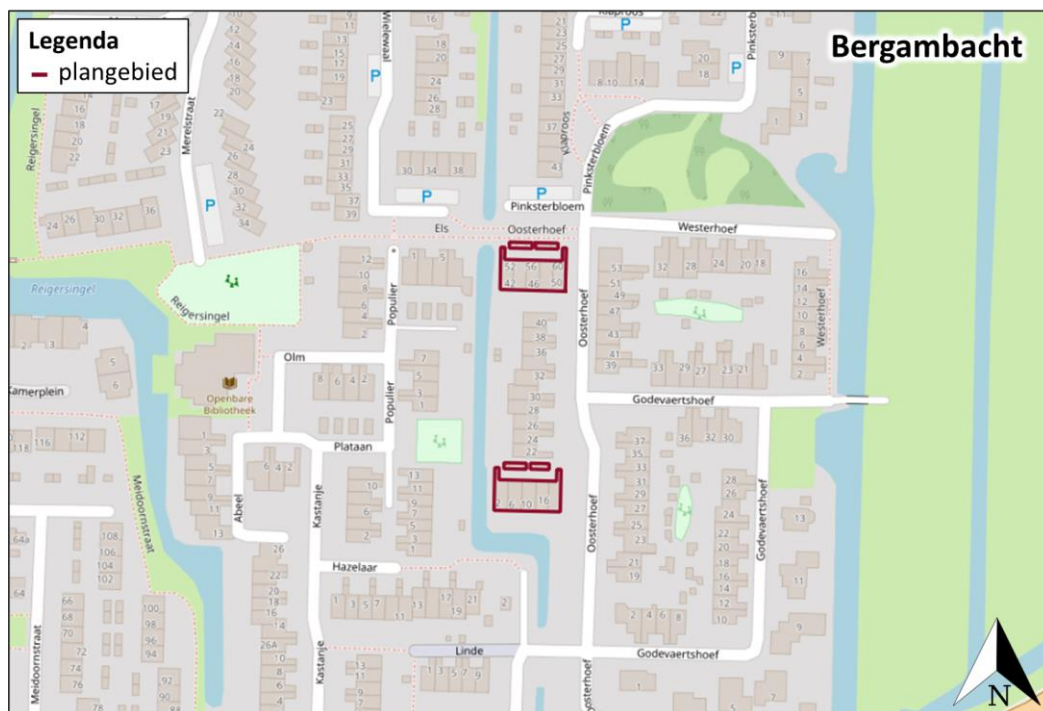
Het bovengenoemde complex is gelegen in Bergambacht en bestaat uit 2 woonblokken met rijtjeswoningen. De woningen beschikken over 3 bouwlagen en zijn opgetrokken uit gemetselde muren met een verlengd zadeldak bestaande uit dakpannen. Via de achterzijde wordt toegang verkregen tot de woningen op de 1^e verdieping. Hier is tevens een gangpad aanwezig. De woningen beschikken tevens over schoorstenen met metalen bekleding. Aan de achterzijde zijn de tuinen en balkons (van de eerste verdieping) van de woningen gelegen. Aan de voorzijde zijn bergingen gesitueerd. Het omliggende terrein bestaat uit verharding. Aan de westzijde is een sloot gelegen.

Geen potentiële invliegopeningen voor huismus (HM), gierzwaluw (GZ) en vleermuis (VL):

- Geen open stootvoegen aanwezig (VL);
- Dakpannen sluiten strak aan (HM, GZ en VL).
- Geen openingen in voor- en achtergevel (GZ en VL)

Potentiële invliegopeningen:

- Onderste rij dakpannen zijn toegankelijk (HM);
- Kierende kantpannen (GZ en VL);
- Openingen onder houten panelen van bergingen (VL).

Figuur 2.3 De te renoveren woningen aan de Oosterhoef te Bergambacht (bron: arcgis.nl).

Figuur 2.4 De planlocatie aan de Oosterhoef 2-20 (even) en 42-60 (even) te Bergambacht.

Figuur 2.5 De potentiële openingen voor huismus (boven) en gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen (onder).

2.3 Complex BW.005 Dreef te Berkenwoude

De planlocatie betreft de onderstaande adressen:

- Dreef 23-41 (oneven).

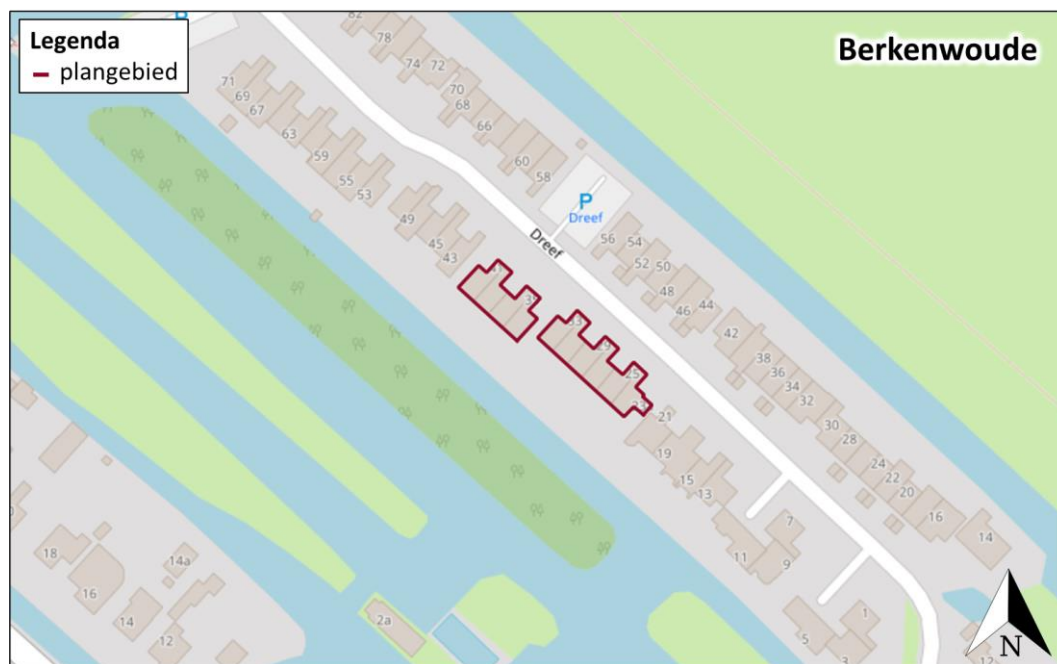
Het bovengenoemde complex is gelegen in Berkenwoude en bestaan uit 2 woonblokken met rijtjeswoningen. De woningen beschikken over 2 bouwlagen en zijn opgetrokken uit gemetselde muren met een verlengd zadeldak bestaande uit dakpannen. Aan de voorgevel zijn overstekken aanwezig in de kleur groen. Aan de zijgevels van het verlengde deel zijn houten panel bevestigd in dezelfde groene kleur. De woningen beschikken tevens over gemetselde schoorstenen met loodslabben. Aan de achterzijde van de woningen zijn de tuinen geleden en loopt een deel van de Oude Wetering. Het omliggende terrein bestaat verder uit verharding in de vorm van trottoir en parkeergelegenheid.

Geen potentiële invliegopeningen:

- Dakpannen voor- en achtergevel sluiten strak aan (HM, GZ en VL).

Potentiële invliegopeningen voor huismus (HM), gierzwaluw (GZ) en vleermuis (VL):

- Onderste rij dakpannen zijn toegankelijk (HM);
- Groep van circa 8 huismussen in een struik bij nr. 25 waargenomen;
- Kierende kantpannen (GZ en VL).
- Open stootvoegen aanwezig boven kozijnen eerste bouwlaag, op circa 2 meter hoogte (VL);

Figuur 2.6 De rode omlijning weergeeft te renoveren bebouwing aan De Dreef 23-41 te Berkenwoude bij benadering (bron: Qgis.com).

Figuur 2.7 De planlocatie aan de Dreef 23-41 (oneven) te Berkenwoude.

Figuur 2.8 De potentiële openingen voor huismus (boven) en gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen (onder).

2.4 Complex KL.009 & KL.032 Koningin Julianastraat te Krimpen aan de Lek

De planlocaties betreffen de onderstaande adressen:

- Koningin Julianastraat 5-67 (oneven) *Complex KL.009*;
- Koningin Julianastraat 4-56 (even) *Complex KL.032*.
- Touwslagersstraat 33 (café)

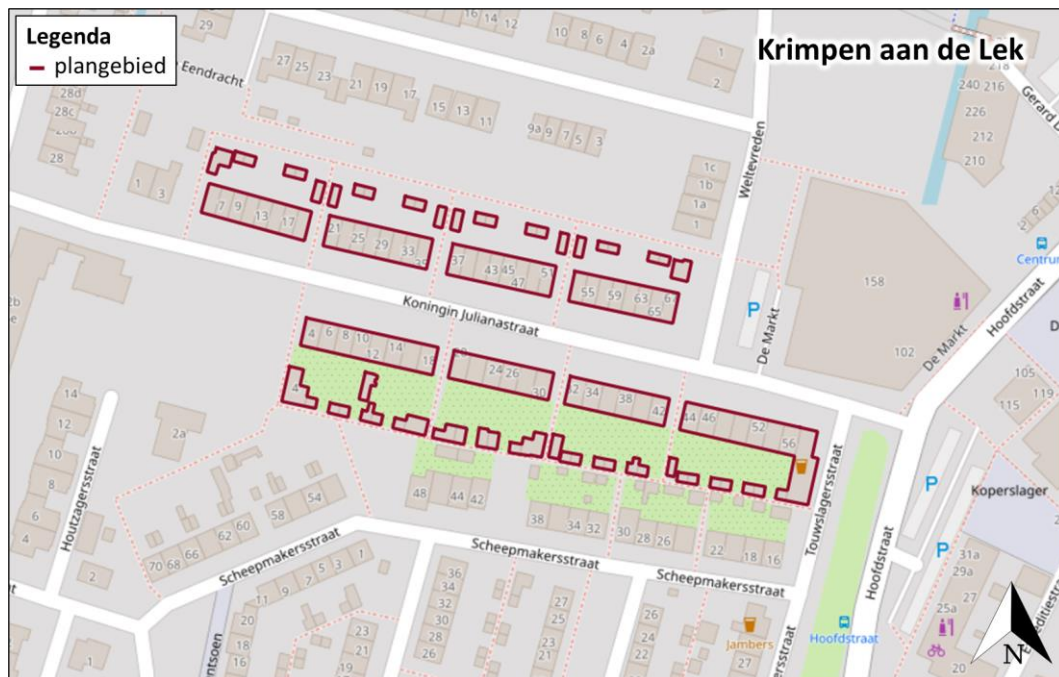
Het bovengenoemde complex is gelegen in Krimpen aan de Lek en bestaat uit 8 woonblokken met rijtjeswoningen. De woningen beschikken over 2 bouwlagen en zijn opgetrokken uit gemetselde muren met een zadeldak bestaande uit dakpannen. De woningen beschikken tevens over een witte boeiboord. De woningen beschikken tevens over gemetselde schoorstenen met loodslabben. Aan de voor- en achterzijde van de woningen zijn tuinen gelegen. Het omliggende terrein bestaat verder uit verharding in de vorm van trottoir en parkeergelegenheid.

Geen potentiële invliegopeningen:

- -

Potentiële invliegopeningen voor huismus (HM), gierzwaluw (GZ) en vleermuis (VL):

- Onderste rij dakpannen zijn toegankelijk (HM);
- Kierende kantpannen (GZ en VL).

Figuur 2.9 De rode omlijning geeft de te renoveren bebouwing weer (bron: Qgis.com).

Figuur 2.10 De planlocatie aan de Koningin Julianastraat 5-67 (oneven), 4-56 (even) en Touwslagersstraat 33 te Krimpen aan de Lek.

Figuur 2.11 De potentiële openingen voor huismus (boven) en gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen (onder).

2.5 Complex SH.044 Leeghwaterstraat te Schoonhoven

De planlocatie betreft de onderstaande adressen:

- Franklinpad 3-25 (oneven);
- Pascalplein 1-7
- Leeghwaterstraat 16-62 (even)

Het bovengenoemde complex is gelegen in Schoonhoven en bestaat uit 4 woonblokken met rijtjeswoningen. De woningen beschikken over 2 bouwlagen en zijn opgetrokken uit gemetselde muren met een zadeldak bestaande uit dakpannen. Enkele hoekwoningen beschikken over 3 bouwlagen en zijn opgetrokken uit gemetselde muren met deels zadeldak met dakpannen en deels een plat bitumen dak met aluminium daklijst. Aan de westzijde van de woningen is bij een aantal woningen een verlenging van de woning aanwezig. Hierdoor is het dak bij deze delen laaggelegen. Tussen deze verlaagde delen is een bakgoot aanwezig. De verlaagde delen beschikken tevens of een bakgoot. Op een aantal delen (boven de deuren en rondom de kozijnen) zijn houten panelen aangebracht. Aan de voor- en achterzijde van de woningen zijn tuinen gelegen. Het omliggende terrein bestaat verder uit verharding in de vorm van trottoir en parkeergelegenheid.

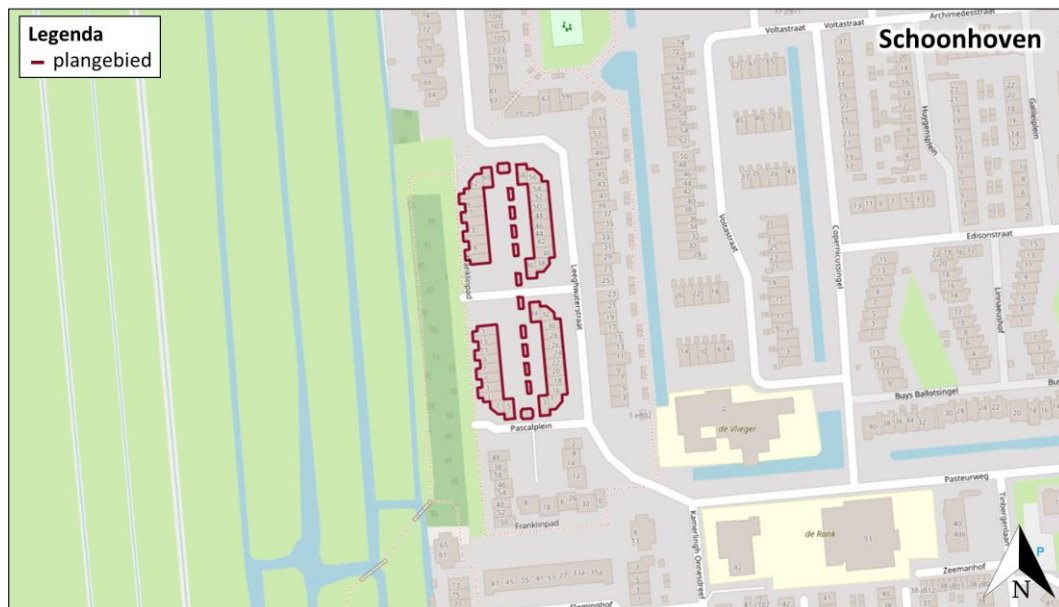
Voor het te renoveren complex aan het Pascalplein zijn reeds een aantal huismusnestkasten en vleermuisgevelkasten geplaatst aan dit betreffend complex.

Geen potentiële invliegopeningen:

- Meeste houten panelen sluiten strak aan.

Potentiële invliegopeningen voor huismus (HM), gierzwaluw (GZ) en vleermuis (VL):

- Onderste rij dakpannen zijn toegankelijk (HM);
- Kierende kantpannen (GZ en VL);
- Open stootvoegen (VL);
- Kierende (aluminium) daklijst (VL).

Figuur 2.12 De rode omlijning geeft de te renoveren bebouwing weer (bron: Qgis.com).

Figuur 2.13 De planlocatie aan de Leeghwaterstraat e.o. te Schoonhoven.

Figuur 2.14 De aanwezigheid van krijtsporen duidt vaak op een nest van gierzwaluw (links) en gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen (rechts).

2.6 Complex K5 Koninginneweg te Lekkerkerk

De planlocaties betreffen de onderstaande adressen:

- Koninginneweg 2 (voormalig politiebureau);
- Koninginneweg 2a-16 (rijtjeswoningen).

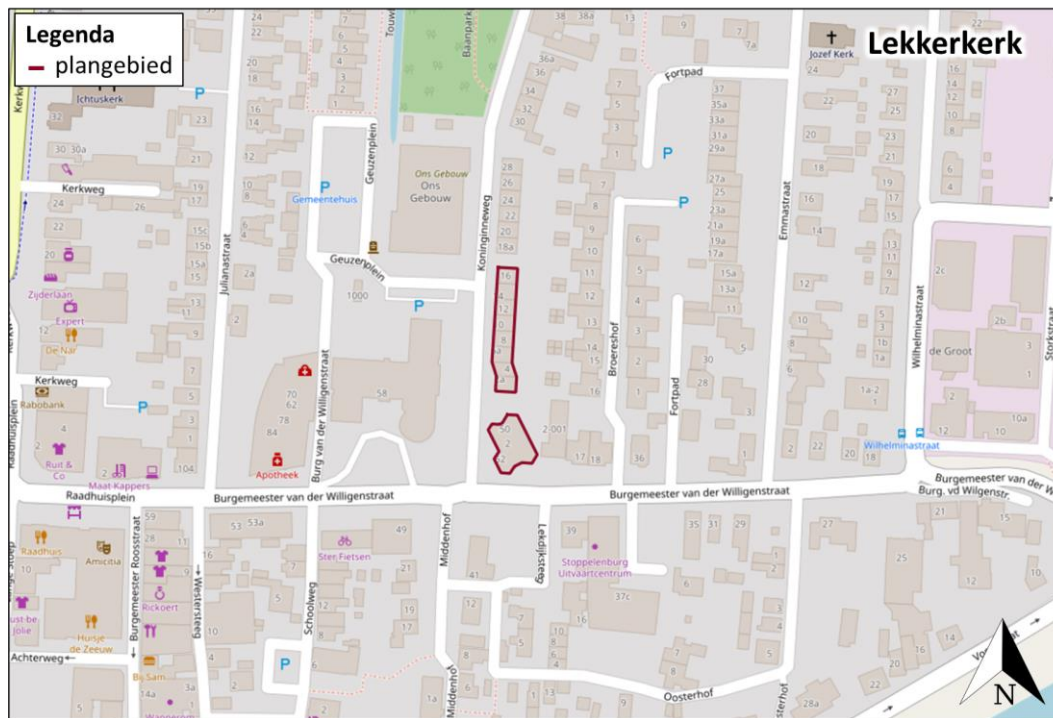
Het bovengenoemde complex is gelegen in Krimpen aan de Lek en bestaat uit 8 woonblokken met rijtjeswoningen. De woningen beschikken over 2 bouwlagen en zijn opgetrokken uit gemetselde muren met een zadeldak bestaande uit dakpannen. De woningen beschikken tevens over een witte boeiboord. De woningen beschikken tevens over gemetselde schoorstenen met loodslabben. Aan de voor- en achterzijde van de woningen zijn tuinen gelegen. Het omliggende terrein bestaat verder uit verharding in de vorm van trottoir en parkeergelegenheid.

Geen potentiële invliegopeningen:

- Er ontbreekt aan dakpannen aan de Koninginneweg 2 (voormalig politiebureau) (HM en GZ).

Potentiële invliegopeningen voor huismus (HM), gierzwaluw (GZ) en vleermuis (VL):

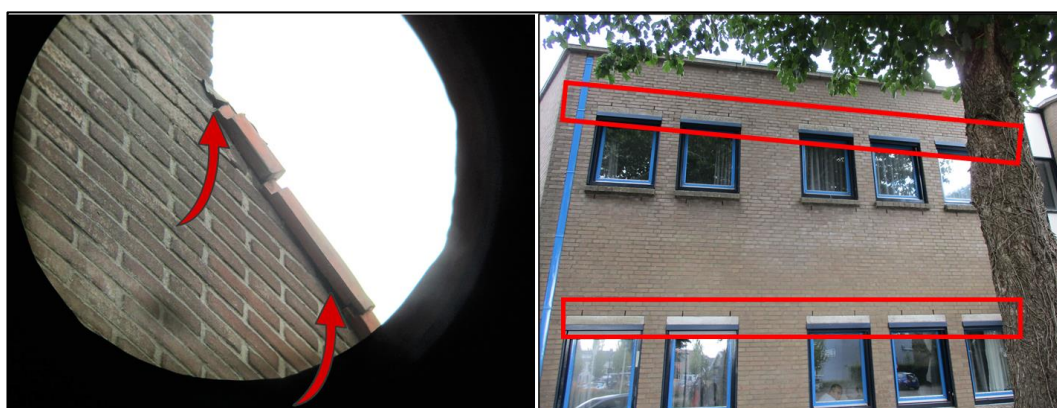
- Onderste rij dakpannen zijn toegankelijk (HM);
- Kierende kantpannen (GZ en VL).

Figuur 2.15 De rode omlijning geeft de te renoveren bebouwing weer (bron: Qgis.com).

Figuur 2.16 De planlocatie aan de Koninginneweg te Lekkerkerk.

Figuur 2.17 De potentiële openingen voor huismus (boven) en gierzwaluw en gebouwbetwonende vleermuizen (onder).

2.7 Voorgenomen ingrepen

Qua Wonen is voornemens om groot onderhoud aan de hierboven beschreven complexen uit te voeren. Ten aanzien van beschermde flora en fauna is het relevant op welke locatie aan of in de woningen de werkzaamheden worden uitgevoerd. Voor alle projectlocaties geldt dat vooralsnog onbekend is welke werkzaamheden exact worden uitgevoerd.

De werkzaamheden zijn op het moment van schrijven onbekend. Tijdens de opname zullen de exacte werkzaamheden bepaald worden. Deze bestaan mogelijk uit:

- controleren, repareren/vervangen van metselwerk en voegwerk;
- isolatie dak;
- plaatsing HR++ glas;
- aanbrengen/vervangen spouwmuurisolatie;
- vervangen daken en dakgoten;
- vervangen kozijnen en ramen;
- werkzaamheden cv/mechanismeventilatie (dakdoorvoeren);
- vervangen dakgoten en HWA;
- overige inpandige werkzaamheden.

3 Beoordeling Wet Natuurbescherming

3.1 Vaatplanten

De planlocaties betreffen met name rijtjeswoningen, al dan niet met voor- en/of achtertuinen. De complexen bevinden zich in stedelijk gebied. In de omgeving is vooral verharding aanwezig in de vorm van wegen en trottoirs. Daarbij is op enkele locaties gemeentelijk groen aanwezig. De openbare ruimte en particuliere tuinen worden vrijwel altijd intensief onderhouden c.q. beheerd met een hoog kwaliteitsbeeld. In de tuinen zijn enkel aangeplante, gedomesticeerde vaatplanten aangetroffen. Er is geen beschermde muurvegetatie aangetroffen op de te bebouwing. De aanwezigheid van beschermde flora binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkelingen is, gezien de mate van verharding en ligging, uitgesloten.

De planlocatie heeft geen betekenis voor beschermde vaatplanten. Gelet op de functie en het gebruik van de locatie in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan tevens niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Tabel 3.1 Overzicht van de (mogelijk) potentie en effecten voor beschermde vaatplanten per deelgebied.

	Potentie*	Beschrijving	Overtreding**
Alle complexen	geen	algemene soorten zonder beschermde status	nee

* potentie: geen – onwaarschijnlijk – mogelijk – ja

** overtreding: in het kader van verbodsbepalingen opgenomen in de Wet natuurbescherming

3.2 Grondgebonden zoogdieren

Door de mate van verharding en de ligging zijn de locaties van de complexen ongeschikt voor de meeste grondgebonden zoogdieren. Deze soorten vereisen namelijk een leefomgeving met voldoende rust- en voortplantingsmogelijkheden en specifiek leefgebied. Daarbij is sprake van hoge mate van menselijke verstoring en vrachtverkeer. Gelet op de gebruiksfuncties, ligging en schaalgrootte van de locatie, landelijke verspreiding en habitatpreferentie betreffen het slechts algemene en tolerante zoogdiersoorten.

Voor soorten als: egel, en huismuis hebben de locaties mogelijk een zeer beperkte functie. Bovendien zijn deze soorten niet beschermd onder de Wet natuurbescherming of geldt er een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Binnen een straal van 2,0 km is het voorkomen bekend van bever en Noordse woelmuis. Door het ontbreken van geschikt leefgebied en bijbehorende kenmerken binnen de planlocaties, kan de aanwezigheid van vorengenoemde soorten uitgesloten worden. Negatieve effecten op de bever en Noordse woelmuis door de beoogde ontwikkelingen zijn derhalve uitgesloten.

Het voorkomen van de steenmarter is in de omgeving waarin de renovaties plaatsvinden niet bekend. De soort prefereert een meer structuurrijk parkachtig of boerenlandschap in de omgeving van dorpen, vrijstaande woningen en schuren. De aanwezigheid van de steenmarter is makkelijk op te merken door de aanwezigheid van sporen als: prooiresten, urinegeur, uitwerpselen, voedselvoorraden en schreeuwen/roepen in paartijd. Gelet op het geprefereerde habitat, de permanente verstoring op de locaties en het ontbreken van waarnemingen en meldingen bij Qua Wonen en gemeente (overlast, schade e.d.), alsmede bekende verspreidingsgegevens is de aanwezigheid van steenmarter op de planlocaties uitgesloten.

Tabel 3.2 Overzicht van de (mogelijk) potentie en effecten voor beschermde zoogdieren per deelgebied.

	Potentie*	Beschrijving	Overtreding**
Alle complexen	mogelijk	algemene soorten opgenomen in het vrijstellingsbesluit voor ruimtelijke ontwikkelingen	nee

* potentie: geen – onwaarschijnlijk – mogelijk – ja

** overtreding: in het kader van verbodsbepalingen opgenomen in de Wet natuurbescherming

Tabel 3.3 Overzicht van de (mogelijk) aanwezige beschermde grondgebonden zoogdieren conform de Wet Natuurbescherming.

	Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort	Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	Geschikt habitat overige soort	Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk
Alle complexen	n.v.t.	nee	mogelijk	nee

invulling: nee = ongeschikt/ ja = geschikt/ m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden.

3.3 Vleermuizen

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit laanvormige elementen, gebouwen, groenstructuren en open terrein wat geschikt foerageer- en verblijfgebied is voor vleermuizen (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Binnen een straal van 2,0 km is het voorkomen bekend van vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis (NDFF, 2010-2020). Met name de gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn typische gebouwbewonende soorten die relatief veel voorkomen in dorpen en/of stedelijk gebied.

Functioneel leefgebied

Op verschillende locaties in en om het plangebied is sprake van laanvorming, lineaire structuren of geschikt foerageergebied. Essentiële vlieg- en foerageerroutes maken onderdeel uit van het functionele habitat van vleermuizen.

Echter leiden de beoogde ingrepen aan de woningen niet tot aantasting van het foerageergebied of de structurele indeling ervan. Tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriëteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens de ontwikkeling dient derhalve vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast of de werkzaamheden moeten tussen zonsopkomst en zonsondergang plaatsvinden. Vleermuizen foerageren opportunistisch, waarbij het insectenaanbod de duur van het foerageren bepaald. Het grootste deel van de planlocaties is matig geschikt foerageergebied. De mogelijke effecten op vleermuizen zijn in sterke mate gerelateerd aan het type werkzaamheden.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Het na-isoleren van een voor vleermuizen toegankelijke spouw leidt tot de vernietiging van een mogelijke verblijfplaats. Daarentegen leidt het vervangen van een cv-installatie in de regel niet tot de aantasting van geschikte vleermuisverblijfplaatsen. Globaal gezien kan gesteld worden dat werkzaamheden aan daken en gevels invloed kunnen hebben op potentiële verblijfslocaties en inpandige werkzaamheden niet. In tabel 3.4 wordt weergegeven waar aanvullend onderzoek plaats dient te vinden in de om de aan- dan wel afwezigheid aan te tonen per locatie. Bij de conclusies in paragraaf 5.1 worden deze effecten genuanceerd.

Tabel 3.4 Advies ten aanzien van vleermuizen voor de verschillende complexen.

Complex	Vleermuisonderzoek benodigd
Complex BA.030 Oosterhoef te Bergambacht	Ja
Complex BW.005 Dreef te Berkenwoude	Ja
Complex KL.009 & KL.032 Koningin Julianastraat te Krimpen aan de Lek	Ja
Complex K5 Leeghwaterstraat te Lekkerkerk	Ja
Complex SH.044 Koninginneweg te Schoonhoven	Ja

3.4 Amfibieën en reptielen

Binnen een straal van 2,0 km is het voorkomen bekend van de volgende beschermde soorten: ringslang, heikikker, poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad. (Creemers & Van Delft, 2009; NDFF, 2010-2020). Voor beschermde amfibieën en reptielen geldt dat voor deze soortgroepen geen geschikt leefgebied (zowel aquatisch als terrestrisch) aanwezig is binnen de planlocaties. In de directe omgeving van de planlocaties is geen geschikt oppervlaktewater of slechts kunstmatig aangelegde vijvers aanwezig. Door vorengenoemde is de aanwezigheid van beschermde amfibieën en reptielen uitgesloten. Daarnaast geldt voor algemene soorten (gewone pad, bastaardkikker, etc.) vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Negatieve effecten op beschermde amfibieën en reptielen kunnen worden uitgesloten.

Tabel 3.5 Overzicht van de (mogelijk) potentie en effecten voor beschermde amfibieën en reptielen per deelgebied.

	Potentie*	Beschrijving	Overtreding**
Alle complexen	Nee	Algemene soorten; welke vallen onder het vrijstellingsbesluit voor ruimtelijke ontwikkelingen. Indien sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden plaatsvinden tevens rugstreeppad	Nee

* potentie: geen – onwaarschijnlijk – mogelijk – ja

** overtreding: in het kader van verbodsbepalingen opgenomen in de Wet natuurbescherming

Tabel 3.6 Overzicht van de (mogelijk) aanwezige beschermde amfibieën en reptielen conform de Wet Natuurbescherming. Voor de overige soorten is geen aanvullend onderzoek noodzakelijk.

	Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort	Geschikt habitat Habitatrichtlijn- soort	Geschikt habitat overige soort	Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk
Alle complexen	n.v.t.	nee	nee	nee

invulling: nee = ongeschikt/ ja = geschikt/ m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden

3.5 Vissen

Er zijn geen ingrepen voorzien aan of nabij oppervlaktewater. Effecten op vissen kunnen derhalve worden uitgesloten.

Tabel 3.7 Overzicht van de (mogelijk) potentie en effecten voor beschermde vissen per deelgebied.

	Potentie*	Beschrijving	Overtreding**
Alle complexen	geen	Geen ingrepen aan of nabij oppervlaktewater	nee

* potentie: geen – onwaarschijnlijk – mogelijk – ja

** overtreding: in het kader van verbodsbepalingen opgenomen in de Wet natuurbescherming

Tabel 3.8 Overzicht van de (mogelijk) aanwezige beschermde vissen conform de Wet Natuurbescherming.

	Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort	Geschikt habitat Habitatrichtlijn- soort	Geschikt habitat overige soort	Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk
Alle complexen	n.v.t.	nee/	nee	nee

invulling: nee = ongeschikt/ ja = geschikt/ m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden

3.6 Insecten en overige ongewervelden

Binnen een straal van 2,0 km is het voorkomen bekend van de rivierrombout, groene glazenmaker en gevlekte witsnuitlibel. De rivierrombout en gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en de groene glazenmaker in stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden. Vorengenoemd habitat komt niet voor binnen de planlocaties. De aanwezigheid van beschermde soorten van insecten en overige ongewervelden is derhalve uitgesloten

In de tuinen rondom de woningen kunnen veel verschillende, algemene (niet beschermde) insecten voorkomen, ter indicatie: vlinders, bijen, wespen, hommels, loopkevers, spinnen, mijten, mieren, lieveheersbeestjes, et cetera. Effecten ten aanzien van beschermde insecten als gevolg van de beoogde werkzaamheden zijn uitgesloten.

Tabel 3.9 Overzicht van de (mogelijk) potentie en effecten voor beschermde vlinders, libellen en overige ongewervelden per deelgebied.

	Potentie*	Beschrijving	Overtreding**
Alle complexen	geen	Algemene soorten zonder beschermde status	nee

* potentie: geen – onwaarschijnlijk – mogelijk – ja

** overtreding: in het kader van verbodsbepalingen opgenomen in de Wet natuurbescherming

Tabel 3.10 Overzicht van de beschermingsregimes betreffende vlinders, libellen en overige ongewervelde in de verschillende deelgebieden alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de renovatie.

	Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort	Geschikt habitat Habitatrichtlijn- soort	Geschikt habitat overige soort	Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk
Alle complexen	n.v.t.	nee/	nee	nee

invulling: nee = ongeschikt/ ja = geschikt/ m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden

3.7 Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De vogelsoorten betreffen: ekster, kauw, houtduif, en zwarte kraai. Alle woningen zijn geïnspecteerd op de geschiktheid voor soorten met jaarrond beschermde onderdelen van het leefgebied als bijvoorbeeld nestlocaties in bebouwing. Dit betreft met name huismus en gierzwaluw (jaarrond beschermde nesten).

Huisumus

De huismus is een kleine zangvogel. De soort leeft het gehele jaar op dezelfde locaties in de directe omgeving van bebouwing. De nestlocatie bevindt zich vaak onder (pannen)daken in gevels of andere beschutte plaatsen in bebouwing. Het habitat van de huismus moet voldoen aan een aantal aspecten: voldoende dekking (m.n. groenblijvende struiken), voedsel, nestgelegenheid, drinkwater en stofbadplekken. Indien deze aspecten niet allemaal aanwezig zijn of te ver uiteen liggen is het habitat ongeschikt voor de soort. Voor alle complexen geldt dat door de aanwezigheid van dakpannen (c.q. een toegankelijk dak) en jaarrond groenblijvende hagen in de omgeving, de aanwezigheid van huismussen niet uitgesloten kan worden. In tabel 3.11 is weergegeven waar door middel van aanvullend onderzoek de aan- dan wel afwezigheid van de huismus aangetoond moet worden.

Tabel 3.11 Advies ten aanzien van vleermuizen voor de verschillende complexen.

Complex	Huismusonderzoek benodigd
Complex BA.030 Oosterhoef te Bergambacht	Ja
Complex BW.005 Dreef te Berkenwoude	Ja
Complex KL.009 & KL.032 Koningin Julianastraat te Krimpen aan de Lek	Ja
Complex K5 Leeghwaterstraat te Lekkerkerk	Ja
Complex SH.044 Koninginneweg te Schoonhoven	Ja

Gierzwaluw

De gierzwaluw leeft evenals als de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens in gevels en onder (pannen)daken. De gierzwaluw is echter niet het gehele jaar aanwezig in Nederland, maar verblijft hier slechts in de broedperiode van mei tot augustus. De gierzwaluw verblijft met uitzondering van de broedperiode zijn hele leven in de lucht. Gelet op de constructie van de bebouwing en de potentiële invliegopeningen en inkruiptmogelijkheden is de aanwezigheid van nestlocaties van gierzwaluw niet uit te sluiten en dient bij alle wooncomplexen aanvullend onderzoek plaats te vinden (tabel 3.12).

Tabel 3.12 Advies ten aanzien van vleermuizen voor de verschillende complexen.

Complex	Gierzwaluwonderzoek benodigd
Complex BA.030 Oosterhoef te Bergambacht	Ja
Complex BW.005 Dreef te Berkenwoude	Ja
Complex KL.009 & KL.032 Koningin Julianastraat te Krimpen aan de Lek	Ja
Complex K5 Leeghwaterstraat te Lekkerkerk	Ja
Complex SH.044 Koninginneweg te Schoonhoven	Ja

De bomen, struiken, hagen en nestkastjes aan en nabij de te renoveren woningen bieden voor (algemene) broedvogels gelegenheid om te foerageren en te nestelen. De werkzaamheden hebben een significant negatief effect op zangvogels als gebruiksfuncties tijdelijk of permanent ernstig worden aangetast. Tijdelijke aantasting van gebruiksfuncties zijn o.a. geluids- en lichtverstoring tijdens de broedperiode waardoor vogels niet tot een broedsel komen of er niet in slagen jongen groot te brengen. Ten aanzien van algemene broedvogels wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren (indicatieve periode: 15 maart - 15 juli) om potentieel versturende effecten op broedvogels te voorkomen. Het verwijderen van broedgelegenheden en het daarmee voorkomen van broedgevallen in de herfst- en winterperiode is eveneens een effectieve maatregel.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000 gebieden

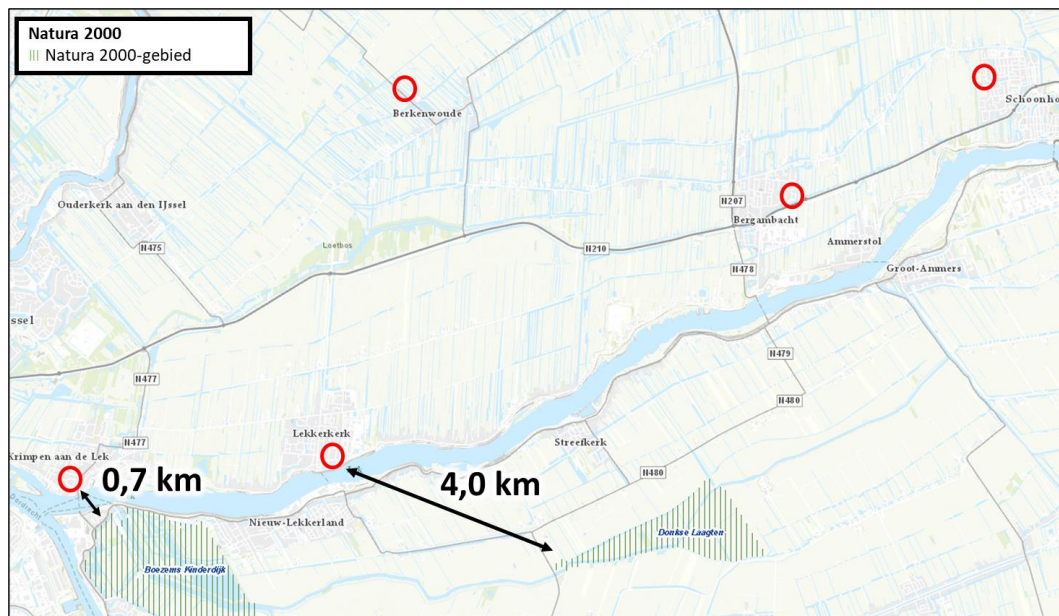
De planlocaties maken geen deel uit van een Natura 2000 gebied (figuur 4.1). In de omgeving van de planlocaties ligt het Natura 2000-gebieden: 'Boezems Kinderdijk' en 'Donkse Laagten'.

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland en de Groene ontwikkelingszone geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreffen renovatiewerkzaamheden. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect').

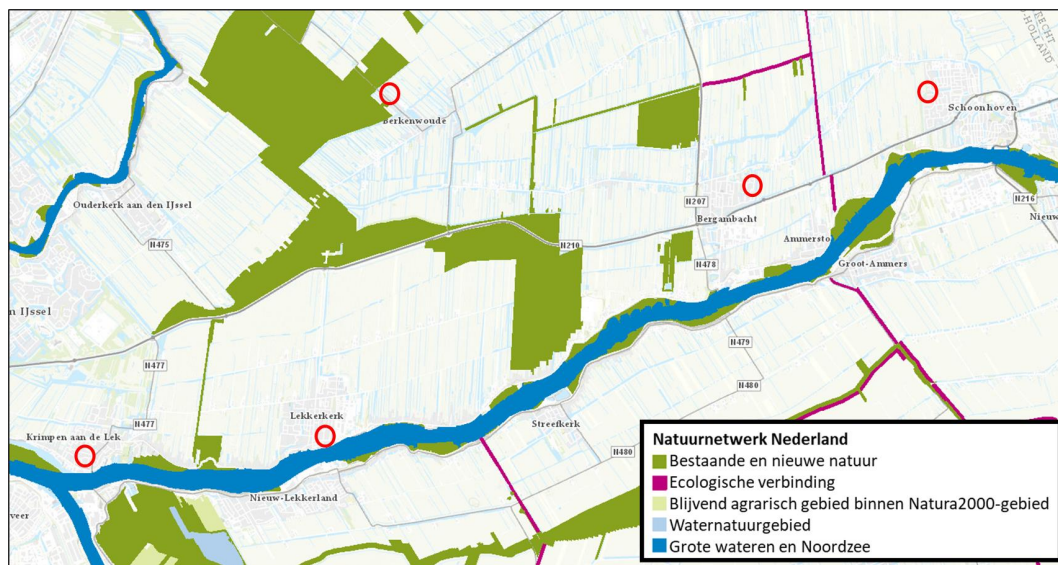
Gezien er sprake is van een grote afstand (0,7 km) tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en in de gebruiksfase sprake is van een afname in stikstofemissie wordt op voorhand uitgesloten dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Een berekening middels de AERIUS Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Figuur 4.1 De locaties in Krimpen aan de Lek en Lekkerkerk liggen het dichtst bij een Natura-2000 gebied, resp. 0,7 km en 4,0 km (bron: www.pzh.maps.arcgis.com/).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

De planlocaties zijn geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (figuur 4.2). Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Figuur 4.2 De planlocaties (rode cirkels) zijn geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (bron: arcgis.com). In de bijlagen is een grotere versie aanwezig.

5 Conclusies en aanbevelingen

Effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden en de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland zijn uitgesloten.

De planlocatie heeft mogelijk een essentiële betekenis voor beschermde soorten. In tabel 5.1 is een overzicht weergegeven met de benodigde onderzoeken per complex. De planlocaties zijn mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

Tabel 5.1 Overzicht van benodigde onderzoeken per complex, per soort. Rood= aanvullend onderzoek nodig, groen= geen onderzoek nodig.

Complex	Huismus 	Vleermuis 	Gierzwaluw
Complex BA.030 Oosterhoef te Bergambacht			
Complex BW.005 Dreef te Berkenwoude			
Complex KL.009 & KL.032 Koningin Julianastraat te Krimpen aan de Lek			
Complex K5 Leeghwaterstraat te Lekkerkerk			
Complex SH.044 Koninginneweg te Schoonhoven			

In paragraaf 5.1 is uitgewerkt welke werkzaamheden er bij elk complex mogelijk is en voor welke soort(groepen) deze renovatiewerkzaamheden tot effecten leidt.

Tabel 5.2 De te verwachten beschermde gebouwbewonende soorten op de planlocatie per complex

Soort	Potentie	Overtreding Wet nb
Huismus	Ja	Mogelijk
Gierzwaluw	Ja	Mogelijk
Vleermuizen	Ja	Mogelijk
Gewone dwergvleermuis	Ja	Mogelijk
Ruige dwergvleermuis	Ja	Mogelijk
Laatvlieger	Ja	Mogelijk
Meervleermuis	Mogelijk, potentie kraam- en zomerverblijfplaatsen	Mogelijk
Watervleermuis	Nee, zijn boombewoners	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Nee, aanwezigheid lichtverstoring/ ontbreken agrarisch landschap	Nee
Massawinterverblijfplaatsen	Nee, geen hoge bebouwing met thermische buffering	Nee
Spreeuw (cat. 5)	Ja	Mogelijk
Huiszwaluw (cat. 5)	Ja, alleen bij complex KL.009 & KL.032 vanwege aanwezigheid wit overstek	Mogelijk

Steenmarter

Nee, aanwezigheid onbekend (NDFF 2010-2020) en geen meldingen van overlast bekend bij Qua Wonen	Nee
---	-----

5.1 Beoordeling complexen

Gezien voor alle complexen geldt dat deze geschikt zijn voor huismus, gierzwaluw en vleermuis, zijn alle complexen hetzelfde beoordeeld.

Werkzaamheden aan dak buitenzijde

Uit de quickscan is gebleken dat de woningen potentie bieden voor huismussen, gierzwaluw en/of vleermuizen. Bij werkzaamheden aan het dak dient te worden vastgesteld of deze soorten hiervan gebruik maken.

Werkzaamheden aan dakgoot

Bij het vervangen van een goot kunnen openingen welke voorheen aanwezig waren verloren gaan. Bij werkzaamheden aan het dak en/of goot dient derhalve te worden vastgesteld of de soorten gierzwaluw en vleermuizen hiervan gebruik maken.

Werkzaamheden dak binnen

Werkzaamheden aan het dak van binnen zijn bijvoorbeeld het aanbrengen van dakisolatie. Deze handeling is niet ontheffingsplichtig, gezien er geen nesten of verblijfplaatsen verloren zullen raken bij inpandige werkzaamheden.

Werkzaamheden gevel en kozijnen

Werkzaamheden als het plaatsen van HR++ glas, controleren, repareren/vervangen van metselwerk en voegwerk, vervangen van ramen en kozijnen zijn voorbeelden die vallen onder werkzaamheden aan de gevel en kozijnen. De werkzaamheden kunnen een effect op vleermuizen hebben die mogelijk een vaste rust- of verblijfplaats hebben in de spouwmuur. Uit de quickscan is gebleken dat de woningen potentie bieden voor vleermuizen. Bij werkzaamheden aan de gevel en kozijnen dient te worden vastgesteld of vleermuizen hiervan gebruik maken.

Voor huismussen en gierzwaluwen geldt dat deze werkzaamheden geen effect hebben op deze soorten. Wel dienen deze werkzaamheden, indien de woningen potentie bieden voor deze soorten, buiten het broedseizoen van de soort uitgevoerd te worden, om (langdurige) verstoring van nesten te voorkomen.

Werkzaamheden spouwmuur

Het aanbrengen/vervangen van de spouwmuurisolatie wordt verstaan onder de werkzaamheden spouwmuur. De werkzaamheden hebben een effect op vleermuizen die mogelijk een vaste rust- of verblijfplaats hebben in de spouwmuur. Uit de quickscan is gebleken dat de woningen potentie bieden voor vleermuizen. Bij werkzaamheden aan de spouwmuur dient te worden vastgesteld of vleermuizen hiervan gebruik maken.

Voor huismussen en gierzwaluwen geldt dat deze werkzaamheden geen effect hebben op deze soorten. Wel dienen deze werkzaamheden, indien de woningen potentie bieden voor deze soorten, buiten het broedseizoen van de soort uitgevoerd te worden, om (langdurige) verstoring van nesten te voorkomen.

5.2 Vervolgstappen

Ten aanzien van huismus, gierzwaluw en vleermuizen dient voor een deel van de ingrepen alle woningcomplexen een nader aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd om de aan- dan wel

afwezigheid van jaarrond beschermde nestlocaties en/of verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten.

Broedvogels

Ten aanzien van broedvogels dient er aanvullend onderzoek gedaan te worden naar de aan- dan wel afwezigheid van broedlocaties van huismussen en gierzwaluwen. In navolging van het kennisdocument Huismus (2017) dient ten behoeve van het huismusonderzoek 2 bezoeken te worden afgelegd in de periode 1 april t/m 15 mei. Of een technische inspectie kan uitgevoerd worden buiten de kwetsbare periode (broedseizoen en periode van vorst). Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd.

In navolging van het kennisdocument Gierzwaluw (2017) dient ten behoeve van het gierzwaluwonderzoek 3 bezoeken te worden afgelegd in de periode 1 juni t/m 15 juli. Waarvan er minstens 1 moet plaatsvinden tussen 20 juni en 7 juli. Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd.

Vleermuizen

Ten aanzien van vleermuizen dient er aanvullend onderzoek gedaan te worden naar welke functie de bestaande bebouwing al dan niet heeft ten behoeve van vleermuizen. In navolging van het Vleermuisprotocol (NGB, 2017) dienen voor dit onderzoek 5 bezoeken te worden afgelegd in de periode (1 april) 15 mei t/m 30 september (15 oktober). Weersomstandigheden; minimale temperatuur 5 °C, maximale windkracht 3 Bft en als neerslag maximaal motregen. Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd.

	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober
							
							
zomer							
kraam							
winter							
paar							

Figuur 5.1 De onderzoeksdata van de verschillende soortengroepen.

5.3 Te treffen maatregelen en handelingen

De onderstaande maatregelen hebben betrekking op de algemene Zorgplicht betreffende alle flora en fauna alsmede soorten waarvoor vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op basis van de nadere onderzoeken kunnen deze maatregelen worden uitgebreid.

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig gehandeld worden met alle voorkomende flora en fauna.
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige¹.
- Indien van toepassing al het losliggend materiaal in het werkgebied gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.
- Werkzaamheden dienen tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd te worden of een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze dient toegepast te worden teneinde verstoring van vleermuizen in directe omgeving te voorkomen. Hieronder kan onder ander worden verstaan; beperkte hoogte van lichtmasten, verlichting naar beneden richten en convergeren, toepassing van UV-vrije verlichting, gebruik van sterk bundellicht vermijden et cetera.

¹ Het ministerie van El&I verstaat onder een deskundige persoon die; (1) Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of (2) Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of (3) Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

6 Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (ravin)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Hustings, F. & J.W. Vergeer (Sovon) (redactie), 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. -Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij.
- Twisk, P., A. van Diepenbeek & J.P. Bekker, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist.

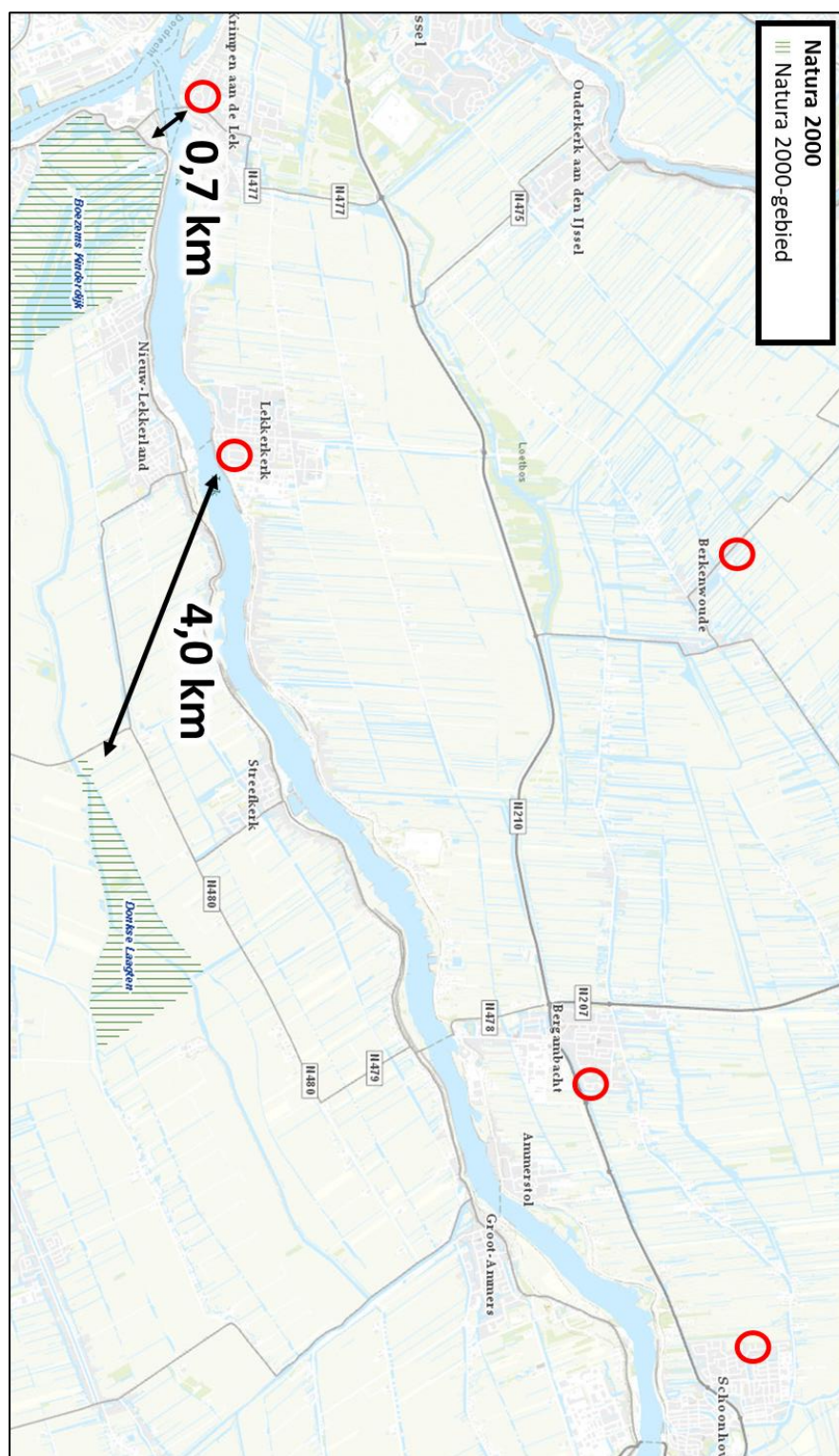
Geraadpleegde Kennisdocumenten (BIJ12)

Kennisdocument Huismus
Kennisdocument Gewone dwergvleermuis
Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis
Kennisdocument Gierzwaluw
Kennisdocument Ruige dwergvleermuis
Kennisdocument Watervleermuis

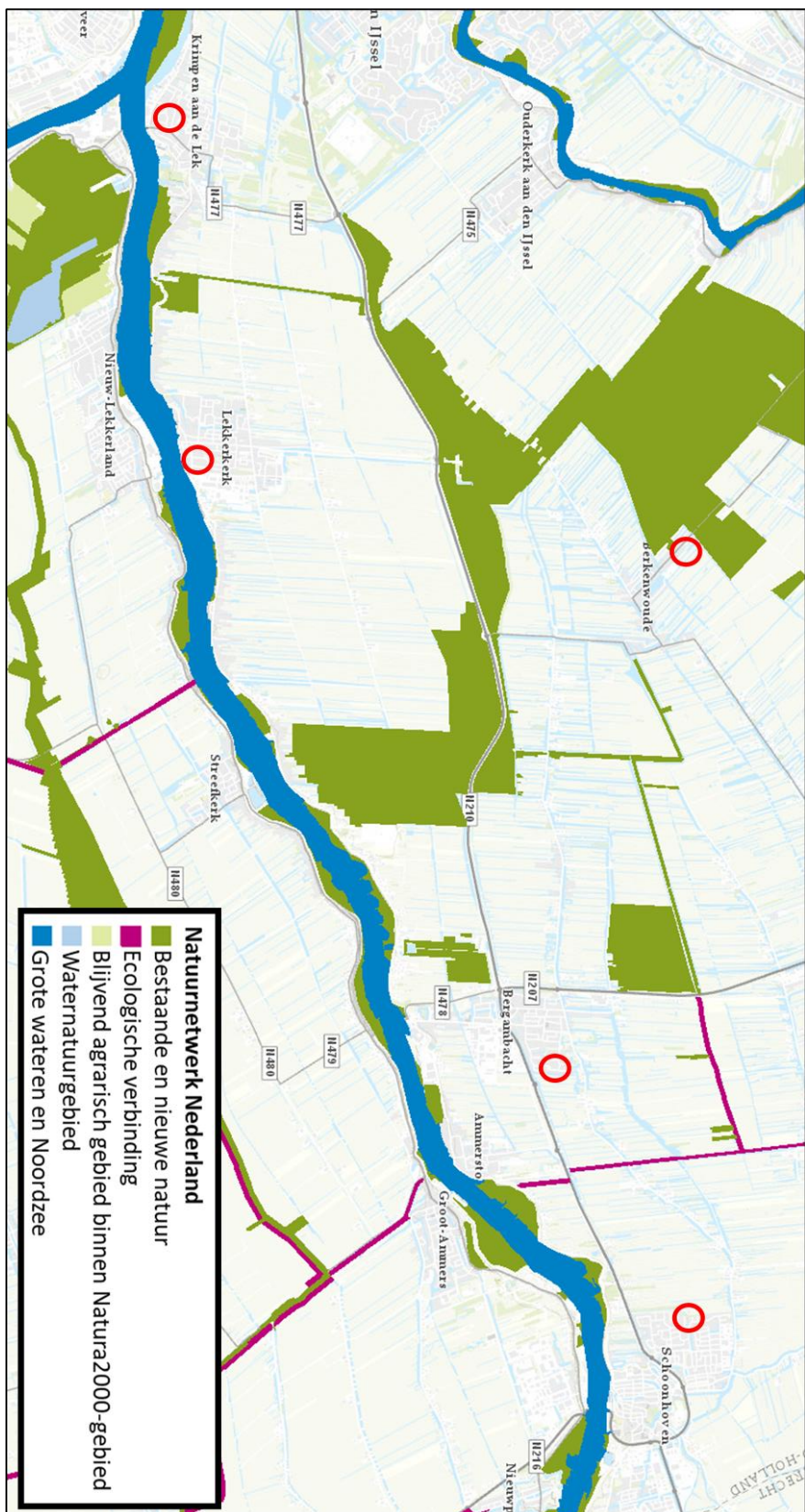
Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.floravannederland.nl
www.ndff.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.rvo.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.vlinderstichting.nl
www.waarneming.nl

7 Bijlagen

Figuur 1 De locaties in Krimpen aan de Lek en Lekkerkerk liggen het dichtst bij een Natura-2000 gebied, resp. 0,7 km en 4,0 km (bron: www.pzh.maps.arcgis.com/).

Figuur 2 De planlocaties (rode cirkels) zijn geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (bron: arcgis.com). In de bijlagen is een grotere versie aanwezig.

